

> Retouradres Postbus 88 5000 AB Tilburg

Stichting De Eenbes
Postbus 151
5660 AD GELDROP

Datum	20-6-2013/0663
Van	
Voor	Dvd2
Naar	
CC	dir
Acc.	

Locatie Tilburg
Spoorlaan 420
Postbus 88
5000 AB Tilburg
www.onderwijsinspectie.nl

Contact
T (088) 669 63 02
F (088) 669 60 50
tilburg@owinsp.nl

Onze referentie
4059353/03PP/40557/JvE

Bijlage(n)
Definitief rapport van het
stelselonderzoek 2012-2013

Datum 19 juni 2013
Betreft Definitief rapport stelselonderzoek 2012-2013

Geacht bestuur,

Hierbij ontvangt u het definitieve rapport van het stelselonderzoek op basisschool Bernadette op 18 april 2013 voor het Onderwijsverslag 2012-2013. De inspectie gaat ervan uit dat u de betreffende school en de medezeggenschapsraad direct op de hoogte stelt van dit rapport.

Op de inhoud van het conceptrapport is geen reactie binnengekomen.

Vier werkweken na de dagtekening van deze brief wordt het rapport van het onderzoek in het kader van het Onderwijsverslag 2012-2013 openbaar gemaakt. Mocht u het niet eens zijn met het definitieve rapport, dan kunt u binnen deze vier werkweken uw zienswijze schriftelijk aan de inspectie kenbaar maken. Uw zienswijze wordt dan als extra hoofdstuk aan het rapport toegevoegd.

Met vriendelijke groet,

b/a

ir. C.P.M. Lintermans
Inspecteur van het onderwijs

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN STELSELONDERZOEK 2012-2013

Basisschool Bernadette

Plaats : Mariahout
BRIN-nummer : 03PP|C1
Onderzoeksnummer : 151037
Datum onderzoek : 18 april 2013
Datum vaststelling : 19 juni 2013

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	CONCLUSIE	13
	BIJLAGE 1 OORDELEN	15

1 INLEIDING

Op 18 april 2013 heeft de inspectie basisschool Bernadette bezocht in het kader van een landelijk stelselonderzoek naar de staat van het primair onderwijs in Nederland. Het doel van dit onderzoek is het verzamelen van informatie over een aantal indicatoren, waarover de inspectie rapporteert in het Onderwijsverslag 2012-2013. Deze indicatoren hebben betrekking op de opbrengsten, het onderwijsleerproces, de zorg en begeleiding en de kwaliteitszorg. Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven is tevens standaard gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd.

Bijlage 1 bij dit rapport bevat een overzicht van de indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

De bevindingen uit het stelselonderzoek worden gebruikt om te bezien of het reeds aan de school toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan bij de inspectie.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijk verplichte onderdelen in de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Onderzoek en analyse van andere documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij:
 - schooldocumenten, handelingsplannen en groepsplannen zijn bestudeerd;
 - in een aantal groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. Deze lesbezoeken vonden plaats in de groepen 1/2, 3, 4, 5, 6, 7 en 8;
 - gesprekken met de directie, de intern begeleiders en met leraren zijn gevoerd;
 - een eindgesprek met de directie en een vertegenwoordiging van het bestuur, na afloop van het schoolbezoek is gevoerd.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek op basisschool Bernadette naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie.

2 BEVINDINGEN

Algemeen beeld

De kwaliteit van het onderwijs op basisschool Bernadette kent een stevig fundament: het didactisch en pedagogisch handelen van de leraren en een goede sfeer. De school kent daarbij een positieve ontwikkeling. Voorbeelden zijn de geslaagde poging om het technisch leesonderwijs te versterken, de omslag in de zorg naar het werken met groepsplannen en de inspanningen op het gebied van opbrengstgericht werken. Dat daarbij het accent ligt op het taal- en leesonderwijs is een terechte keuze gezien de samenstelling van de leerlingenpopulatie en de resultaten in het verleden. In Mariahout kent de school geen concurrenten. Dit is enerzijds een voordeel, maar anderzijds betekent dit ook dat een teruglopend aantal kinderen in het dorp direct voelbaar is voor de school. De komende jaren zal het een uitdaging zijn om hiermee op een goede manier om te gaan.

Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover. Uit dit overzicht valt op te maken dat op basisschool Bernadette de kwaliteit van het onderwijs op orde is. De opbrengsten zijn van een voldoende niveau en de inspectie heeft geen enkele normindicator als onvoldoende beoordeeld. Een aantal indicatoren is zelfs als goed beoordeeld. Samengevat ontstaat daarmee een positief totaalbeeld, dat een basisarrangement rechtvaardigt.

Toelichting

Opbrengsten

Om de resultaten aan het einde van de basisschool te kunnen beoordelen, heeft de inspectie gebruik gemaakt van de prestaties van de leerlingen op de Eindtoets Basisonderwijs. In 2011 en 2012 liggen deze onder de door de inspectie gehanteerde normen. In 2013 voldoen deze echter weer ruimschoots aan de gestelde eisen.

Om de resultaten van de leerlingen gedurende de schoolperiode te kunnen waarderen, heeft de inspectie de resultaten in het schooljaar 2012-2013 op een aantal landelijk genormeerde toetsen in groep 3, 4 en 6 geanalyseerd. Deze voldoen over de hele linie aan de normen. Daarbij is de verbetering in de resultaten voor technisch lezen opmerkelijk. De recent ondernomen acties op dit gebied lijken dus succesvol te noemen.

Voor een aantal leerlingen hanteert de school een eigen leerlijn voor een of meer van de basisvaardigheden. Zij maakt daarbij gebruik van ontwikkelingsperspectieven van voldoende kwaliteit. Hierin is het uitstroomperspectief vastgelegd op basis van de capaciteiten van de leerling, de vorderingen in het verleden en belemmerende en bevorderende factoren. Vervolgens worden deze vertaald in een passend aanbod en bijbehorende planning van de zorg. Ook gaat de school in voldoende mate na of de leerlingen zich volgens dit perspectief ontwikkelen.

De school volgt de sociaal-emotionele ontwikkeling van haar leerlingen op een systematische wijze met een landelijk genormeerd instrument. Op basis van de resultaten hiervan beoordeelt de inspectie indicator 1.5 als voldoende.

Onderwijs en leren

In de groepen 1 / 2 werkt de school thematisch met behulp van een integraal programma, waarbij tevens gebruik wordt gemaakt van een uitgebreid kleuterobservatiesysteem. Hiermee is de doorgaande lijn naar groep 3 in voldoende mate geborgd. In de groepen 3 tot en met 8 beschikt de school over methodes, die voldoen aan de kerndoelen. Het aanbod wordt continu vernieuwd. In het recente verleden is een nieuwe rekenmethode ingevoerd en is het aanbod voor voortgezet technisch lezen versterkt. Momenteel oriënteert de school zich op de vervanging van de methode voor begrijpend lezen. De school streeft naar convergente differentiatie, waarbij de volledige stof aan zoveel mogelijk leerlingen wordt aangeboden. Er wordt alleen gekozen voor een afwijkende leerlijn als, na een traject van intensieve zorg, wordt geconcludeerd dat dit in het belang van de leerling onvermijdbaar is. Ten slotte besteedt de school voldoende aandacht aan de bevordering van actief burgerschap en sociale integratie. Daarbij heeft zij ervoor gekozen om dit te integreren in het al bestaande aanbod met betrekking tot de sociaal-emotionele ontwikkeling, begrijpend lezen en wereldoriëntatie.

Het pedagogisch en didactisch handelen is van een ruim voldoende niveau. Enerzijds komt dit door duidelijke, schoolbrede afspraken over zaken als het didactisch model en het klassenmanagement. Anderzijds beschikt de school over competente leraren, die duidelijk kunnen uitleggen en een positieve sfeer in de groepen weten te creëren.

De school besteedt veel aandacht aan het pedagogisch klimaat. Om te beginnen geven de leraren het goede voorbeeld als het gaat om respectvol omgaan met elkaar. Positief geformuleerde regels vormen de basis om ook kinderen aan te zetten tot gewenst gedrag en ze daarbij persoonlijk te betrekken. Een goed voorbeeld daarvan zijn de intake gesprekken in groep 7 en 8, waarbij leraren

met ouders en leerlingen afspraken maken over het komende schooljaar, niet alleen over wat er geleerd gaat worden, maar ook over het gedrag. Daarnaast heeft aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen een vaste plek in het aanbod, bijvoorbeeld door de inzet van Kl ets!, Rots en Water en het Marietje Kessels project.

In de bezochte lessen hanteren de leraren het directe instructiemodel. De lessen kennen daarmee een duidelijke opbouw en de uitleg is in de regel helder. Daarnaast is een doorgaande lijn zichtbaar in het klassenmanagement. Afspraken rondom het omgaan met zaken als uitgestelde aandacht, de timer en het stoplicht worden consequent toegepast en zijn bij de leerlingen bekend. Zij weten wat er van hen verwacht wordt, gaan snel aan de slag en blijven in de regel goed aan het werk. In de lessen is sprake van een interactieve instructie, waarbij leerlingen op een positieve manier bij de les worden betrokken en waarbij voldoende aandacht wordt besteed aan het aanleren en toepassen van strategieën voor denken en leren. Op dit punt zijn echter nog verschillen zichtbaar tussen de leraren. Dit biedt kansen om ervaringen uit te wisselen en van elkaar te leren. Binnen de school is het nu al gebruikelijk om bij elkaar in de lessen te kijken op basis van een kijkwijzer. Door de nadruk daarbij niet alleen op de structuur van de les te leggen, maar vooral ook op de inhoud, is een verdere verdiepingsslag te maken. Daarbij kunnen vragen worden gesteld als: 'Wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen begeleide inoefening en, op de zwakkere leerlingen afgestemde, verlengde instructie?' Of: 'Wordt een specifieke strategie voorgedaan en aangeleerd aan een groep leerlingen of krijgen kinderen de gelegenheid om hun eigen strategie te verwoorden en hoe kunnen daarbij de overige leerlingen worden betrokken?' Met de huidige mix van ervaren en jongere leraren kunnen dergelijke inhoudelijke gesprekken een verdere verrijking voor het onderwijs betekenen.

Zorg en begeleiding

De school volgt de ontwikkeling van haar leerlingen op een goede, systematische wijze. Om de cognitieve ontwikkeling te volgen hanteert zij zowel methodegebonden als landelijk genormeerde toetsen. Daarnaast volgt zij de sociaal-emotionele ontwikkeling en bepaalt zij in groep 4 en groep 8 de capaciteiten van al haar leerlingen. Hiermee heeft zij een goed totaalbeeld, waarmee leerlingen met leerachterstanden of een aanzienlijke voorsprong in ontwikkeling, op tijd worden gesignaleerd.

Als basis voor de uitvoering van de zorg en begeleiding hanteert de school groepsplannen. Leerlingen worden daarbij in drie niveaus geclusterd. Zwakkere leerlingen krijgen extra instructie en maken eenvoudiger opdrachten, terwijl

snellere leerlingen eerder zelfstandig aan de slag gaan en verdiepings- en verrijkingsopdrachten krijgen. Verder heeft de school een plusklas ingericht, waarin meer- en hoogbegaafde leerlingen specifieke aandacht krijgen. De groepsplannen zijn voldoende sturend voor de afstemming van het onderwijs in de groepen. Dit geldt zowel voor de instructie als voor de verwerking. Hierbij plaatst de inspectie de kanttekening dat de wijze waarop de weektaken de zorg en differentiatie ondersteunen nog kan worden versterkt, bijvoorbeeld door meer gericht gebruik te gaan maken van 'alleen voor mij' opdrachten.

De school is zich ervan bewust dat de clustering binnen een groepsplan er niet toe mag leiden dat leerlingen met een verschillende hulpvraag zijn aangewezen op dezelfde (verlengde) instructie en geplande zorg. Dit heeft zij ondervangen door na iedere leerlingenbespreking voor alle kinderen vast te leggen of er extra specifieke zorg noodzakelijk is, die verder gaat dan wat in het groepsplan is vastgelegd. In de lessen is te zien dat de zorg ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd. Hoe dit wordt ondersteund in de klassenadministratie, verschilt nog per groep. Dit past bij de ontwikkeling van het werken met groepsplannen binnen de school, waarbij leraren nu op zoek zijn naar de meest efficiënte werkwijze, die vervolgens schoolbreed zal worden ingevoerd.

Kwaliteitszorg

De school kent een cyclische systematiek rondom de kwaliteitszorg, waarbij zij aantoonbaar werkt aan een continue ontwikkeling van haar onderwijs. Om te beginnen heeft zij voldoende inzicht in haar uitgangssituatie. Zij kent de samenstelling van de leerlingenpopulatie, verzamelt gegevens over de kwaliteit van het onderwijsleerproces en evalueert haar opbrengsten in voldoende mate, zowel wat betreft de tussenresultaten als de eindopbrengsten. Hiermee heeft zij genoeg informatie om prioriteiten te stellen in de schoolontwikkeling. In haar schoolplan beschrijft zij haar beleidsvoornemens op hoofdlijnen, waarna deze jaarlijks in meer detail worden uitgewerkt in een activiteitenplan. De school slaagt erin om de plannen uit te voeren en tot daadwerkelijke verbeteringen te komen in de dagelijkse onderwijspraktijk. Recente voorbeelden zijn de invoering van een aantal nieuwe methodes, de nieuwe werkwijze binnen de zorg, het opstellen en uitvoeren van een taalbeleidsplan en de versterking van het technisch lezen. De school weet dit vervolgens ook in de praktijk te borgen. De doorgaande lijnen op terreinen zoals het klassenmanagement, het gebruik van methodes, de toepassing van het instructiemodel en de zorg en begeleiding zijn voldoende stevig verankerd.

De school legt op een goede manier verantwoording af aan de betrokkenen. Dit gebeurt in de eerste plaats naar de ouders, bijvoorbeeld in de schoolgids, de nieuwsbrief en de website. Daarnaast zijn goede afspraken gemaakt over de wijze van rapporteren aan het bestuur, onder andere door het gebruik van een 'barometer'. Vermeldenswaard zijn de collegiale consultaties met directeurs van andere scholen. Door op een positief kritische manier elkaars scholen te bezoeken en ervaringen uit te wisselen, ondersteunen de Laarbeekse scholen elkaar in hun ontwikkeling. Het rapporteren over de eigen kwaliteit aan een collega directeur is daarmee een goede aanvulling binnen de kwaliteitscyclus.

5

3 CONCLUSIE

Kwaliteit

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op basisschool Bernadette op de onderzochte onderdelen op orde is. Om die reden wordt het reeds aan de school toegekende basisarrangement gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw de vraag aan de orde is of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Naleving

Er is een tekortkoming geconstateerd in de naleving van wettelijke voorschriften, die vanwege het programmatisch handhaven standaard zijn gecontroleerd. In het schoolplan ontbreekt een beschrijving van het aanbod of een vermelding van de methodes voor het onderwijs in Nederlandse taal (inclusief technisch- en begrijpend lezen) en voor rekenen en wiskunde. Met het bestuur is afgesproken om dit in de volgende versie van het schoolplan wel op te nemen.

BIJLAGE 1 OORDELEN

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.2*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.4	Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.			•		
1.5	De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.			•		

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.1*	Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			•	

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.2*	De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			•	
2.3	De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.			•	
2.4*	De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.			•	
2.6	De school heeft een aanbod gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit in de samenleving.			•	

Tijd		1	2	3	4
3.1	De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.			•	

Schoolklimaat		1	2	3	4
4.4	De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op de school voordoen.			•	
4.5	De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen van incidenten in en om de school.			•	
4.6	De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op de afhandeling van incidenten in en om de school.			•	
4.7	Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.				•

Didactisch handelen		1	2	3	4
5.1*	De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2*	De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3*	De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	

Afstemming		1	2	3	4
6.1	De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.2	De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.3	De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.		•		

Afstemming		1	2	3	4
6.4	De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.				•
7.2	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.				•
9.7	De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit van de samenleving.			•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT3A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende zorgplan (art. 19, lid 3, WPO).	•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	☒	☐
NT4B	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	☒	☐